

141.303

D. ANTONII FERNANDEZ
DE OTERO
I. C. CARRIONENSIS.
OPERA JURIDICA
Duobus Tomis Digesta.

BIBLIOT. DE SAL. LUCASITO
Tomos. de D. J. CARRIANO.

D. ANTONII FERNANDEZ
DE OTERO
I. C. CARRIONENSIS,

OLIM IN PINTIANA ACADEMIA INSTITUTIONUM
Civilium Cathedræ Moderatoris; deinde in Pintiano Regio Senatu
Forensium Causarum Patroni,

TRACTATUS
DE OFFICIALIBUS
REIPUBLICÆ,
NEC NON OPPIDORUM UTRIUSQUE
CASTELLÆ,

Tum de eorundem Electione, Usu & Exercitio.

OPUS NON SOLUM TIRONIBUS, SED ETIAM MAGISTRIS:
pernecessarium, duplici Indice, Capitum scilicet, & Rerum locupletatum.

EDITIO TERTIA, AUCTIONIOR ET ACCURATIOR.

COLONIÆ ALLOBROGUM,
Apud **FRATRES DE TOURNES.**

M. DCC. XXXII.

PROLOQUIUM

A D

LECTOREM.

PRÆFATIONUM usus, in Librorum editionibus, non omnibus probatur, utpotè quæ Lectori in altum properanti remoram injicere videantur, & Genium rem ipsam cominùs videre gestiens retinaculis importunis præpediant. Cui etenim bono, inquit, Tabellæ publicè propositæ velum obducere, & præsentem voluptatem avidis præripere oculis jamjam ad illam contemplandam ardentibus? vel esurientem atque mensæ assidentem longiore discursu convivam distingere, qua scilicet arte, quibusvè condimentis edulia parata sint, quali aures priùs quàm os & venter, saturandæ sint? At verò cæteri, quibus sanior residet sententia, quamvis proluxiora Lectorem fatigantia Prolegomena explodant, non tamen recusant ea quæ brevem totius Operis synopsis exhibent tanquam in speculo, ut hac ratione mens imbuta primis rei differendæ rudimentis, faciliori negotio intentionem Authoris percipiat, & delicatiori oblectatione singularum totius Operis partium pulchritudinem intueatur.

Quare operæ pretium duxi compendiarium hujus Tractatus delineationem in limine præponere, duabus distincti partibus, quarum prior agit de Officialibus Reipublicæ Hispanorum, sive utriusque Castellæ in genere: posterior verò Prætores, seu Iudices Ordinarios Civitatum & Oppidorum tam Regiæ Coronæ, quàm privatorum Toparcharum in specie considerat.

Amplissima quidem materia est juxtà ac utilissima, siquidem in omni Republica benè constituta, Magistratum institutio principem locum sibi facilè vindicat, sine quorum autoritate, prudentia, & diligentia stare minimè potest; ut quemadmodum exercitus sine Imperatore ab hostibus nullo negotio debellatur ac dissipatur, & navis sine gubernaculo evidentissimis subiacet naufragii

D. ANTONII FERNANDEZ
 DE O T E R O,
 I. C. CARRIONENSIS,
 TRACTATUS
 DE OFFICIALIBUS.
 P A R S P R I M A.

CAPUT PRIMUM,

Quid Officialium nomine comprehen-
datur, & quid sit electio?

SUMMARIUM.

- 1 Officialium verbo quid significetur?
- 2 Officiales à verbo officio derivantur.
- 3 Officium dicitur quod quisque efficere debet.
- 4 Officium pietatis quid?
- 5 Officium avi circa Nepotem quid?
- 6 Officium paternum?
- 7 Officium Magistratus?
- 8 Officium pro munere publico & honore usurpatur.
- 9 Officium censuale.
- 10 Censuale.
- 11 Comitianum.
- 12 Officium quandoque dicitur ipse locus in quo Officiales consistant.
- 13 Officium nobile & mercenarium quid?
- 14 Officia quaedam publica, quaedam verò privata.
- 15 Publica duplici sunt in differentia.
- 16 Privata quid sint.
- 17 Officium quid differat ab artificio?
- 18 Artes alia sordida, alia honesta.
- 19 Officia alia honorifica, alia vitia.
- 20 Officiales ab officio publico derivantur.
- 21 Officiales Republica quo sensu dicantur.
- 22 Regis dignitas an sit Officium?
- 23 An ex officio teneatur Rex Regnis interire?
- 24 Imperare non solum est dignitas, sed et ar-

- 25 Proprium Regum officium quid?
- 26 Ars arrium est hominem regere.
- 27 Electio à verbo eligere derivatur.
- 28 Electio proprie quid?
- 29 Electio generaliter defecta quid?
- 30 Electionis defectio in genere.

Discutari de Officialibus Republice, eorum creatione & usu, cum caeteris ad eorum ministerium spectantibus rebus; oportet ut prius dignoscamus quid Officialium verbo significetur, ut merito in proposito, cum Marc. Tullio Ciceron. lib. 1. Officialium praefari valeam: placet igitur, quoniam omnis dispositio de officiis futura est, ante definire, quid sit officium, ut intelligatur quid sit id de quo disputatur, quod ita docet D. Ambrosius lib. 10. Officialium in proemio.

Et sane Officiales à verbo Officio denominantur: officium autem dicitur, quod quisque efficere debet pro suae conditione portione ut tradit D. Ambrosius lib. 1. Officialium; Schander. in l. nr. verb. Officium: Cicero in lib. 1. Officialium & lib. de inventione, exornant Caesar à Costa lib. 2. antiquit. pro verbo Officio utebantur, ut docet Polianster verb. Officio & isto sensu apud legum latores dici solet Officium pietatis quod à parentibus in liberos exerceri debet, & in l. doctem ff. de collatione bonorum, ubi quippe Officium avi circa nepotem ex Officio patris erga filium pendet l. fn. C. de dot. prout ubi patrum esse Officium, Alciat. lib. 1. de praes. 17. Palae. Rub. in cap. per test. nos. 3. c. cap. 24. Collatione 1. ut in l. 2. ff. de inoffic. test. Et
 A similiter

D. ANTONII FERNANDEZ
DE OTERO

I. C. CARRIONENSIS,
OLIM IN PINTIANA ACADEMIA INSTITUTIONUM
Civilium Cathedræ Moderatoris; deinde in Pintiano Regio Senatu
Forensium Caufarum Patroni,

TRACTATUS
DE PASCUIS
ET
JURE PASCENDI,

Cum Notis & Additionibus
VINCENTII BONDENI,
COMITIS, EQUITIS CHRISTI, J. C. ARGENTANI,
Præclarissimi, & Celeberrimi.

*NOVA EDITIO, Prioribus Lugdunensibus, Aliisque Locupletior
& Accuratio.*

COLONIÆ ALLOBROGUM,
Apud **FRATRES DE TOURNES,**

M. DCC. XXXII.

NOBILISSIMO, ERUDITISSIMO,
AC PRÆSTANTISSIMO VIRO DOMINO,

AC DOMINO SUO LICENTIATO

JOSEPHO GONZALEZ,

à Consiliis Potentissimi, & Catholici Regis nostri Philippi IV. &
in ejus Supremo Castellæ, & Camerali Senatu meritissimo
Justitiæ Patri, & Vindici integerrimo,

ANTONIUS FERNANDEZ DE OTERO V.I.

Doctor, Cliens obsequentissimus, dicat, & salutem, &
fœlicitatem exoptat.

QUIS lucubrationum mearum specimen primam, pascuorum
meorum fructum (si quis sit) Tibi, Nobilissime, Eruditissime, ac
omni ex parte Præstantissime Mæcenæ, omni jure sacrari debere,
non erit rarus? En jam arida, & inculta rusticitatis meæ Pascua ista,
Nomini tuo libata, ejus aspirante rote, micant, & virentia florent.

Et Tractatus ille (quem à me habere non valuit) à tua luce splendorem, accipiet;
& quam optare potuit, à tua dignitate commendationem. Scopus mihi iste, à du-
plici prodiit causa: à tuis meritis; ab officio meo Latior uterque campus quàm ut
hoc possit orationis cursu lustrari. Dicam igitur parva de magnis, pauca de pluri-
mis explorata omnibus, mihi probata, qui loquor (verus testis est qui laudat ex-
pertus.) Quo etenim ad stemmatum nobilitatem, utique ex clarissima Gundisal-
vorum familia, ortus enitet tuus; ut meritò Dominus Joannes Gonzalez Veldeſius
charissimus filius tuus inter Patritios, & nobilitatis Heroes Equestris Ordinis Divi
Jacobi in tenera admodum ætate, fulgente ense, & rubeo stigmatate fuerit insigni-
tus, & fœlici auspicio cooptatus. Sed quid in hæreditarii, & gentilitii sanguinis tui
gloria decantanda cunctandum? cùm propria virtutum tuarum nobilitas, Majorum
tuorum generositati correspondens, & splendorem continuans, ita coruscat, & ful-
get: Ut enim canit Ovidius 3. Metamorph.

*Nam genus, & proavos, & quæ non fecimus ipsi,
Vix ea nostra voco.*

Itaque cùm verus nobilitatis splendor, juxta Philosophorum Principis placitum, in
animi bonis resideat; nempe in operationibus secundum habitum virtutis, in vita
perfecta præstantioribus, quis eam Te integrè assequutum (ita ut literarum studiis,
& Jurisconsulti, ac Patroni causarum in hoc fœlicissimo Regali Conventu muneri
te exhibuisti) non fatetur? In Te virtutum omnium moralium, & intellectualium
certatim tanquam in tutissimo consortio, cohors conspicuè adstabat, & indefessus

I

ANTONII FERNANDEZ
DE
OTERO

J. C. CARRIONENSIS

TRACTATUS

DE PASCUIS, ET JURE PASCENDI,

CUM DOCTISSIMIS NOTIS

COMITIS VINCENTII

BONDENI

EQUITIS CHRISTI, J. C. ARGENTANI

Præclarissimi.

CAPUT PRIMUM.

ARGUMENTUM.

De varia, ac diversa Pascui appellatione, & quibus vocabulis, ac nominibus significetur.

SUMMARIUM.

- 1 Terminatum, sive aggeratum, qui pascui pecorum deserviunt, proponuntur varia nomina.
- 2 Sylva quid sit in genere, exponitur.
- 3 Sylva duplex traditur species, alia cœdua, alia pascua.
- 4 Sylva cœdua quæ sit.
- 5 Referuntur Doctores, qui de Sylva cœdua agunt.
- 6 Sylva cœdua etiam Palaris vocatur.
- 7 Sylva Pascua quæ sit.
- 8 Sylva Pascua etiam comprehendit Glendiarum.
- 9 Sylva Glendiarum quandoque non dicitur pascua, sed cœdua.
- 10 Saltus quid sit, exponitur, & ejus etymologia.
- 11 Saltus quotæ dicatur Æstivus, & Hybernus.
- 12 Saltus quandoque pro agro sumitur.
- 13 Saltuenses fundi qui dicuntur.
- 14 Saltuenses coloni qui sunt.
- 15 Saltuarius locus qui dicatur.
- 16 Pratum quid sit & ejus etymologia ratio ostenditur.
- 17 Prati duplex differentia assignatur.

18 Pratum siccancum aptius est seno, quam rignum.

19 Prati apud veteres magna fuit æstimatio.

20 Prati prima, & possissima fuit attributa agriculturæ.

21 Pratum an fiendi appellatione veniat.

22 Eximus quid sit, & quare sic dictus.

23 Defensæ traditur qualitas, & significatio, secundum leges Regni.

24 Defensæ quare sic dicta.

25 Nemus quid sit, & quid comprehendat.

26 Pascui qualitas exponitur.

Erminorum, sive aggeratum, qui pascui pecorum deserviunt, varia sunt nomina, & vocabula, ut Sylva, saltus, pratum, nemus & defensæ; quæ, etsi in summa unius ferè rei sint significativa, in aliquo tamen diversam constituent speciem, ac pecularem qualitatem demonstrant.

Sylva est quedam arborum congeries, quam nos vulgò, *Bosque*, nominamus; tunc Rebuffo in l. Sylva 30. ff. de verborum significat. Et alia dicitur cœdua, alia verò pascua, ut in dict. l. Sylva.

Cœdua est, quæ frequenter cœditur, sive materic causa, sive lignorum, de qua non est noster sermo; sed de ea loquitur Capella de servianibus rustic. pradior. cap. 22. de montibus, numer. 6. Azvedo in lib. 5. tit. 7. lib. 3. Recopilat. Molina de Hispaniarum primogen. lib. 1. cap. 23. Joann. Garza de expensis, cap. 11. Gutierrez de tuctis, 3. par. cap. 27. à nov. 2. Barboza in l. divorcia, §. si fructum, n. 2. ff. solut. matrimon. Dom. Joann. del Castillo in suo etc.